

تأسیس
محمدي غفر
سنة ۱۳۰۲ هـ
مجله ما موریان

TACHINK.
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN POLITIQUE & LITTÉRAIRE
Imprimerie Mamourian
SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐԱԹԻՒՆ

	ՏՐԳ.	ՎՅՑ.	ԾՈՒ.
ԻԶՄԻՐ	80	4022	20
ՊՕԼԻՍ ԵՒ ԳԱԽԱԼԻ	80	40	202
ԱՐՏԱՍԱՀԱԶԱՆ	25	18	ՏՐ.

Նստակներ պէտք է ուղղել՝ Բմբազ. ԳՊԵՆՏԻ
Հ. ՄԻՍԻՐԻՍԻՆԻՆ - ԻԶՄԻՐ

Journal Arménien «TACHINK»
Rédacteur - Directeur
H. R. MAMOURIAN - SMYRNE

10 ՓԱՐԱ

ԿԱՐԳ ՈՒ ԿԱՆՈՆ

Կ. ՊՐՈՑԵՍՆԱՆՆԵՐԻՆ

Կարգ ու կանոն (ordre), ամէն բանի մէջ կարգաւորելու վիճակ ունենալը, գործ. տան, դասարանի, գործատեղիի, զբոսանքի, զանազան մասերուն մէջ (զարակ, զգրոց, մատենադարան ևն.) կանոնաւորութեան խնամք տանելը կենցաղագրական անհրաժեշտ օրէնքներէն մէկը նկատուած է:

Այն անհատը, զպրոցական այն աշակերտը, որ իր բոլոր գործերուն մէջ հետաւում է և ուշադիր կարգուկանոնի պահպանման, իրեն համար նշանաբան ունի՝ «ամէն բանի համար տեղ մը եւ ամէն բան իր տեղը»:

Ահա այս թանկագին երկու խօսքերուն մէջ կը կայանայ տիպար կարգաւորութիւնը, կոնկրետութիւնը. կարգուկանոնը, որ ունի մեծ ազդեցութիւն մարդու մը բովանդակ գործունէութեան վրայ՝ աւելորդ կեանքի տեղադրութեան միջոցին, կատարել կանոնաւորութեան ու օրինակի կոնկրետութեան շնորհիւ մարդ կը չափ երեք բան, կենցաղագրական ճշգրտ, ժամանակի խնայողութիւն և զբաղմունք, որ առաւելութեան շնորհիւ է որ մարդ կրնայ նպաստել նաև միտքի, գաղափարներուն մէջ ալ կանոնաւոր վիճակ մը ըստեղծելու, կարգ ու կանոն պահելու:

Կանոնաւորութիւնը՝ ժամանակի խնայողութիւն է ըսինք. այո՛, մտածեցէք անգամ մը թէ մարդ ո՞րքան ժամանակ կը կորսնցնէ յաճախ ու ո՞րքան կը սրտմտի, երբ շատ ստիպողական կարևոր գործի մը տոթիւ անպարտելու պէտք ունի, միևնույն ալ գործին համար անհրաժեշտ իր մը, թուղթ մը, առարկայ մը, գործիք մը գտնելու համար երկար ժամանակի մը պէտք կ'ըլլայ, ու թերևս այդ փոքրոշ անհրաժեշտ ալ անմիջապէս չկրնայ գտնուիլ զօրախտութիւն ալ ունենայ, իսկ ընդհանրապէս, ո՞ր աստիճան ուրախ ու գոհուակ զէք մը պիտի ունենար մարդ երբ իր փոքրած իրը կամ առարկան ևն անմիջապէս, առանց վարկեան մը կորսնցնելու, իրեն յատկացուած մասնաւոր խորքին մէջ գտնուիլ ըլլար:

Կանոնաւորութիւնը իսկապէս սիրող մը, իր բոլոր կեանքը, բոլոր գործերը կարգի ու կանոնի տակ վարելու համար, կրնանայ մասնաւոր ծրագիր մը՝ իր առօրեայ զբաղումներուն ու գործերուն իր տակ, գործ կը կատարէ իւրաքանչիւրը իր սեփական պահանջ մէջ, ամէն գործ իր պահը և ամէն պահ իր գործը պէտք է ունենայ, այսպէս անա կարելի կ'ըլլայ ճանշնալ ու գնահատել գործածուած ու անցած, սահման ժամանակին յարգը, այս պէտքով մարդ ժամանակի ազատ մը կը զոտնայ (եթէ այսպէս կարելի է ըսել). երբ թէ ծախսուած ժամանակը զբաղ եղած լայն իսկապէս:

Անգլիացիները միթէ իրաւունք չունին ժամանակը զբաղելու, անգլիացիք, որոնց օրական ամէն մէկ զբաղումը, ամէն մէկ գործը ենթակայ է մասնաւոր ժամանակացոյցի մը:

Գործըներու աշակերտները մասնաւոր լատ պէտք ունին կարգ ու կանոն դնելու իրենց գործերուն, աշխատութիւններուն մէջ, և այս բանին համար զպրոցի միջնորդը, զպրոցին կեանքը մեծ օժանդակ մըն է իրենց, հոն արդէն իրենց ըզբաղումները ծրագրուած են ժամը ժամուկ, կը մնայ ինքզինքնին համաձայնե-

ցնել, պատշաճեցնել այդ ծրագրին և ըստ այնմ շարժիլ՝ ժամանակը չահելու համար, ժամանակը, որ գործի մարդէ մը աւելի, զպրոցական աշակերտին համար ունի անգնահատելի արժէք, իր ուսանողական տարիներուն համար:

Նմանապէս նշանաւոր բնագիտ Ժորժ Բելլիէի համար կը պատմուի թէ օրուան իւրաքանչիւր ժամուն՝ կը հետեւէր որոշ աշխատութեան մը, ունէր ուրոյն աշխատանքներ՝ իր աշխատութեան տեսակին ու բնութեան յարմար. ու հոն, անոնց մէջ պատրաստ կը գտնէր մասնաւոր գործիքներ, իւրաքանչիւրը իր տեղը, ու իր կանոնաւորութեան շնորհիւ՝ անմոռանալի ծառայութիւններ մատուցէր գիտական աշխատին՝ բաղդատական անգամազնուութեան ու հնէաբանութեան կարգ մը բնական օրէնքներ գտնելով:

Մեր զպրոցականներուն մէջ կան կարգ մը աշակերտներ, որոնց դարակները թո՛հ ու բո՛հ վիճակ մը կը ներկայացնեն՝ գիրքերը դա տետրակները տակնուվրայ շարուած, գրիչը ասդին, մեկանը անդին, անկանոն բան մը վերջապէս. տեսած եմ զպրոցականներ, որոնց, իրիկունները անկողին մտած ատենը, զխաբրին մէկ կողմ, զգետնին մէկ մասը միւս կողմ, կօշիկն մէկը ասդին, միւսը անդին նետուած է. ու երբ առտուն պիտի հագուին, երկար փնտռութիւններու պէտք կ'ունենան գտնելու համար իրենց զգետնին այս ու այն կտորը, վնասակարն այն է որ, այս սովորութիւնը հետզհետէ բնութիւն մը կը դառնայ սորուն, եթէ ըսող մը, զիտողութիւն ընդ մը չգտնուի. ու գործի կեանքին մէջ մեծ վնասներու կ'ենթարկուի իր անկանոնութեան երեսնէն:

Ու մտածել թէ ո՞րքան կարևոր է կարգ ու կանոն գործնական ըստած կեանքին մէջ. փաստաբան մը, զբաղմունքով մը, վաճառական մը, խանութպան մը, վերջապէս ոե՛ք ասպրէզի մէջ գտնուող անհատ մը ո՞րչափ մեծ ժամանակ կը կորսնցնէ՝ երբ ուզուած պահուն չի գտնել՝ մէկը՝ իր դատին պարտութեան, միւսը՝ իր փնտռած հեղինակը, այսինչ՝ իր պահանջատիրոջ հաշիւը, այսինչ՝ իր յաճախորդին փնտռած ապրանքին տեսակը, եթէ ամէն թուղթ, գիրք, ապրանք կարգով ու կանոնով շարուած, տեղաւորուած չէ ժամանակին:

Կարգ ու կանոնի պահպանումը՝ դրամի շան է ըսինք. արդարեւ այն անհատը, որ իր սեփական գոյքը, կարասին, ապրանքը, իր առօրեայ գործածութեան սահմանուած որ և է առարկայ մը չի խընամեր, չի պահպանել, չի հսկել, քիչ ատենէն կը ստիպուի կորսուածին, աւերուածին, փոստին տեղը զննել՝ կրկին անգամ ծախսելով. մինչ՝ ժամանակին քիչ մը խընամը ու հսկողութիւն՝ բաւական պիտի ըլլային անոնց լաւ պահպանման ու զբամը խնայուած պիտի ըլլար:

Դարձեալ, անհատ մը, որ խնամով չի նշանակել իր առօրեայ ծախքերը օրը օրին, որ իր զրամական վիճակը ամէն օր աչքի առջև չունենար (խնդիր չէ թէ ան նշան ըլլայ իր զրամական ելքմուտքը), վերջապէս այն, որ իր զրամարկին ելմուտական վիճակը ամէն օր չի քննել, օր մը, ապահովաբար, պարտքերու տակ պիտի ընկնուի, օրովհետեւ կը ծախսէ՝ առանց հաշուելու, կը շտալէ՝ առանց հակալիւրի. զրամը կարծես կը հալի իր ձեռքերուն մէջ, քանակ օրըստօրէ կը զատարկուի, իր տան ու վաճառատան հայթայթիչներուն պահանջը չի վճարել, անոնց զրկած հաշուեցուցակները չի քննել ուչի ուչով. զինքը կը խաբեն և ինք համարձակութիւն չ'ունենար ո՛ր է և առար-

կութիւն կամ զիտողութիւն ընելու. պարտքերը հետզհետէ կը զիջուին, աղէտ մը կը դառնան իր գլխուն և ծանր փորձութեանց կ'ենթարկեն զինքը: Իր ձեռքին տակ գտնուած զրամը բարեւոք մատակարարելու կարող չէ՝ որովհետեւ կարևորութիւն չէ տուած աննշան գումարներու և վերջ ի վերջոյ մեծ գումարներու ալ նոյն աչքով կրնայի ու կրնայ անել վիճակի մը մէջ, որ զինքը կործանման կ'առաջնորդէ:

Իսկ հակառակ եղանակով յաջողողներուն թիւը անհամար է. անոնք՝ որ օրինակելի կանոնաւորութեամբ կը վարեն իրենց պատասխանատուութեան յանձնուած գործերը, որոշ ժամանակէ մը վերջ տէր կը դառնան զրամական նախանձելի զիրքի մը:

Հետեւաբար, այն ամէն գործունէութիւն, ամէն աշխատութիւն, ամէն զբաղում որ կարգ ու կանոնի չի հպատակուի, որ ուրոյն ծրագրի մը համաձայն չ'ենթանալ, ուր ամէն ինչ զիջուածական է և քանակ, ճակատագրականօրէն դատապարտուած է ամուլ, ապարդիւն մընալու:

Կարգ ու կանոնի պակասը, անհատական կորովը կըսպաննէ, նկարագիրը կը տկարացնէ, կամքը կ'անդամաւործէ, և պատճառ կ'ըլլայ որ լուրջ ձեռնարկ մը, կարևոր աշխատութիւն մը չկարենայ արդիւնաւոր շարժանի մը յանդիլ: Որպէսզի կեանքը ըլլայ արդիւնաւոր, պէտք է հը պատակի կարգ ու կանոնի:

Տղաք, դուք զպրոցի գրասենյակներուն վրայէն, երբ ձեր դաստիարակները զիտողութիւն կրնեն, կը պատմեն, կ'ազդարարեն ձեր անկանոնութեանը, կարգ ու կանոնը չպահպանելուը համար, բռնադատեցէ՛ք դուք զձեզ ըլլալ կանոնաւոր, կոնկրետ աշակերտներ, սիրեցէ՛ք կարգն ու կանոնը ձեր զպրոցական ու է աշխատութեան մէջ, հետեւեցէ՛ք ուչի ուչով ձեր դաստիարակներուն խորհուրդներուն, ձեր հագուստին, ձեր աղուղաղրին, ձեր դասարանին, ձեր դարակներուն, վերջապէս զպրոցականի յատուկ ձեր բոլոր գոյքերուն մասին ունեցէ՛ք խնամք, հոգա. ծուծիւն, որպէս զի կարգ ու կանոնը սովորութիւն մը ըլլալ ձեզի ու խմորուի ան ձեր բնութեան հետ:

ԳԱՌՆԻԻ Ա. ԲԱՐՈՂԱԿԵԱՆ

ՀԱՅԵԼԻՒՆ ՄԵՉ

Այսօր հայտնութեան բանակցութեանց կրիայական դասադասութեամբ յատկանշուող մը վրայ չպիտի գրեմ, հիլէնո-պոլիարթիկ շնամութեանց վրայ չպիտի խօսիմ, ոչ ալ աշխարհի թատերաբեմին վրայ անոնց/նեկայացուած խաղատակ ու գալթակ զալի տեսարանին վրայ, ոչ ալ պիտի ըսեմ թէ հիլէնները չափը կ'անցնեն և չը փառած տղեկներու կ'անանին, ոչ, ասոնց վրայ չպիտի անդրադառնամ:

Նոյնպէս չպիտի անդրադառնամ հայաբնակ գաւառներու մէջ տիրող բացարձակ անխելանախանութեան վիճակին և հայոց քաջած զուլումներուն ու տառապանքներուն վրայ, ներկայ փափուկ պարագաներուն վրայ նոր ցաւ մըն ալ չաւելցնելու և զլուրը հանգիստ ձգելու համար կեղծ, կատարութեան, ինչ կ'ըլլայ, թող քիչ մըն ալ կորուսի չափը, չեն հատիւր ա՛...

Վազը միւս օր երբ լօտ Բրոքըն կամ լօտ Միլնէր, (հոս ոչինչ կայ տարօրինակ գործակիցներն անտարակոյս պէյեր և փա-

շաներ պիտի ըլլան, անոնց քով լօտուութեան վար աստիճան ձեռք չտար), իբրեւ ընդհանուր քօմիսէր, լայն իրաւասուութիւններով Հայաստան երթան ամեն բան կարգի պիտի մտնէ և տնցածները պիտի մոռնանք, ուստի համբերութիւն, Հայադարակներ, և առեանգուած կոյսեր ու հարսեր... մօտալուս է ձեր փրկութիւնը, Աստուած շատ քաջիկ չտայ...:

Արդ՝ այս ամենու վրայ չպիտի գրեմ այսօր որովհետեւ եթէ ասոնց վրայ շատ ծանրանամ կ'վախնամ որ զգուժի համատուր ալ, պիտի սրտան, անոնք որոնց շիղերուն կ'զալի, երբ թուելու կ'եննք հարստարութիւններն ու սպանութիւնները...:

Երէկ սաստիկ բարկացայ, խեղ ըլլայ, ինչ պատահեցաւ, ըսեմ բարկացայ ոչ թէ իմ հաշուոյ, քաւ ինչի, եթէ բարկութեանս շարժառիթն իմ անձնականիս վերաբերէր խօսքն անգամ ընելու յանդիւրնութիւնը չպիտի ունենայի, թո՛ղ որ ան մարդ իմ տէրտու մտիկ ընելու պարտականութիւն մը չունի, ալ բարկացայ ուրիշի հաշուոյ, ուրիշի համար և սա չափ չեմ տարակուսիր որ երբ այդ ուրիշն ստորեւ անոր պատճառն իմանայ շնորհակալութեան մասնաւոր բարեկից մը պիտի զրկէ ինձի:

Չորեքշաբթի երեկոյ, Պոլսէն եկող, իտիական այսինքն անգլիական դրօշ կրող չոգենաւն Խզմիրի նաւահանգիստը չմտաւ, ալ կոշտաբար ճամբորդ և թղթատար Ուրլա ցամաք հանելով, կորուսեւ զացել է, աղէկ որ թղթատարը միայն Աղեքսանդրիա չէ տարած, ինչ որ ըրաւ երկուշաբթի օր հանող իտիական մեր տեղւոյ օտար թղթատուներու խնայողութիւն ընելու մարմալին պատճառաւ և Ուրլայի մէջ օտար թղթատարներէ ներկայացուցիչ մը չգտնուի...:

Բայց խնդրոյն փոփոխութիւնը ըմբռնեցէ՛ք, իտիական Խզմիրի նաւահանգիստն չէ խաբսխած, հետեւապէս նաւահանգիստն տեսութեան կողմէ արուած ապահովութեան դէմ կ'ընդունուի թէ կասկած կամ անվստահութիւն կը յայտնէ...:

Կրնա՞ք չբարկանալ, ինչ ըսել է, ո՞վ կ'ըլլայ իտիական ընկերութիւն, միթէ իր չոգենաւներն և անոնց մէջ ճամբորդողները չա՛տ աւելի արժէք ունին Աւստրիական, Ռուսական և այլ ընկերութեանց չոգենաւներէն և ճամբորդներէն, տարեւոր սիրտ, հոգի և մարմին ունին իտիականներով երթեկորդները, և հիմակ ըսէ՛ք բարկանալու իրաւունք չունիմ...:

Նաւահանգիստն տեսութիւնն, եթէ արդէն բացատրութիւն չէ ուզած, անտարակոյս պիտի ուզէ և իր արժանապատուութեան և տուած ապահովութեան զէմ ցոյց տրուած այս նախատինքին փոխարինութիւնը պիտի պահանջէ:

Մեզի հետ այսպէս զբօսնուլ կ'ըլլայ...:

Իտիականն այսօր եթէ նոյն իսկ վրատաւ ըլլալ թէ ծովածոցիս մուտքը վրտանգաւոր ըլլալ չէ դադարած, պէտք է որ համակերպի և վստահ տրուած ապահովութեանց, մեկը մեր ականները չենք խնայել, ինչ իր չոգենաւն ու ճամբորդները ինչ յանգիստութեամբ կը խնայէ...:

ԵՍ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻ ամբողջ հաւաքածոն (1871-1908), կաշկազմ գնել փափաքողներու տրամադրութեան տակ կ'գտնուի, գիմը իրմբագրատուն:

ԱՐՏԱՔԻՆ ԵՒ ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Կ Ա Ց Ո Ւ Թ Ի Ն Ը

Դաշնակցներու և Թուրքիոյ միջև
Հօստոսն մէջ եղած բանակցութիւնները
լուծման մը չլսեցեցան: Թուրքիա զըմ-
ուսարութիւններ կ'յարուցանէ մասնաւո-
րապէս Յունաստանի պահանջներուն
առջև, որ կուգէ 1897ի պատերազմէն
առաջ վայելած առանձնաշնորհները
վայելել: Գիտենք թէ 1855ին Թուրքիոյ
և Յունաստանի միջև եղած համաձայնե-
թեան մը համեմատ յունաստանի կ'ընդ-
հռէր մեծ տէրութեանց նման առանձ-
նաշնորհներ: Թուրքիա օգտուելով
1897ի յաղթութենէն այս դաշնագրին
գլխաւոր մասերն ետ առած էր: Յու-
նաստան իր կարգին այժմ յաղթական կու-
գէ նախորդ դրութեան հաստատումը:
Այս պահանջները ունէ նուաստացուցիչ
բան մը չունի Թուրքիոյ համար և այս
մասին ըրած վիճաբանութիւնն, ինչպէս
աւելի կ'ետեւրէ վրայ, ցոյց կուտայ թէ
բանակցութեանց կողմէ տալ նախորդ
ժամաւճառութեան նման դրութիւն մը:

Եւրոպա դաշնակցներու մօտ պէգեց
դաշնագրին անմիջական ստորագրու-
մը: Պուլկարիա պատրաստ է գոհացում տա-
լու և միւս դաշնակցները կուգեն ինչ
ինչ ճշտումներ և հաւաստիքներ ունենալ:
Դաշնակցները պատերազմի սկիզբէն չը-
ղադրեցան ցոյց տալու պետութեանց ի-
րենց բարեկամեցողութիւնն: Այժմ տեղը
չէ յիշեցնել Թուրքիոյ որ հաշտութիւն
խնդրելով, եւրոպայ որոշման յանձնուե-
ցաւ և պէտք չէ՝ անոր թելադրել ան-
կեղծ զինդութեանց, առանց գործը յա-
պառեցնող մտադրութիւններու:

Տէրութիւնները դեռ իրենց սովորու-
թիւնը չկորսնցուցին դաշնակցներն իբ-
քե իրենց պաշտպանեալներն, և Թուրքիան
իբրև մեծ տէրութիւն մը նկատուելու, ո-
րու նկատմամբ մասնաւոր ներողամտու-
թիւն մը ցոյց կուտան: Երբոր Եւրոպա
հինգ ամիս առաջ խորհուրդ կուտար
Թուրքիոյ հաշտութիւն կնքելու և համա-
կերպելու էտիրէի կորուստին, երիտա-
սարդ Թուրքիոյ պետական հարուածով
մը պատասխանեցին, որու միայն ար-
դիւնքն եղաւ կացութիւնն աւելի կ'ընդ-
տել և Եւրոպան ընդհանուր պատերազ-
մի մը վտանգին ենթարկել: Թշնամու-
թեանց սկսելէն առաջ, տէրութիւնները
յանձնարարեցին Դրան՝ առանց ուշացնե-
լու՝ Մակեդոնիոյ մէջ բարեկամութիւն-
ներմուծել որոնք կրնային պատերազմին
առաջն առնել: Բ. Դուռը մեծ տէրու-
թիւններուն ըսաւ որ իրենց գործերուն
խառնուելն այնպիսի չկամութեամբ մը,
որոնցմէ ոչ ոք պիտի կրնար հանգուածել
և Եւրոպայ յայտարարեց թէ նկատել կ'առ-
նէ Թուրքիոյ խոստումներն Բարեկամու-
մանց կիրարկուելին համար: Արդիւնքն
այն եղաւ որ քանի մը օր ետք պատե-
րազմին կ'ծագէր: Այս դուռն փորձառու-
թիւններէն ետք, հարկ է որ, խստիւ

պնդեն ի Պօլիս դաշնակցներու հաշտու-
թեան պայմաններու ընդունելութեան վը-
րայ, իրագ չեղարկ վիճակին մէջ, որ
Թուրքիայէ աւելի եւրոպան կ'անհազը-
ղուեն: Պէտք չէ որ Բ. Դուռը, որով-
հետե պետութեանց միջամտութիւնն ըն-
դունեց, յուսալով այդպէսով չահաւոր
ելնել, նպատաւոր ելնէ և այսպէս իր
պարտաւորութիւնը վիճակով և պատերազմի
կարածագրով իր պատասխանատուու-
թիւնները մոռնայ:

Բանի որ տէրութիւնները հակառակ
չին՝ դաշնակցներու վերապահութիւններով
հաշտութեան նախագիծերն ստորագրելու
խնդրոյն, պէտք չէ որ գլխաւոր դժուա-
րութիւններն Թուրքիայէ գան, որ ներ-
կայ կացութիւնն աւելի քիչ կ'ընդունի:
Թեքուս Կ. Պօլսոյ մէջ միշտ կ'սպասեն ա-
նակնկալին, որմէ կարելի է որ օգտուեն:
Ահա թէ ինչու լաւ կ'ըլլայ եթէ Եւրոպա
ազդարարէ Թուրքիոյ որպէսզի այս վի-
ճաբանութիւններն վերջ գտնեն:

(Թան)

ՅԻՄՆԱԿԱՆ ՈՒ ՊԱՆԻՔ. ԴԱՇՆԱԿԱՆԻՑՆԵՐԸ

Յրանսական կառավարութիւնը պա-
քանեան տէրութեանց յայտարարեց թէ
պէտք է որ իրարու նետ համեմատեալ
եթէ կ'աւազանքն որ ապագային օգտուին
Յրանսայէն տնտեսապէս:

Ռուսական կառավարութիւնն իր կող-
մէ յայտարարեց դաշնակցներուն թէ 1912
Փետր. 29ի դաշնագրով իր իրաւարարու-
թեան պատճառն չպիտի ընդունի, եթէ նա-
խապէս իրարու մէջ չհամաձայնին:

Կ'կարծուի թէ այս կրկին ազդարարու-
թիւններն պիտի ազդեն Սօֆիայի, Պել-
րատի ու Սթէնթի կառավարութեանց
մօտ:

ՎԻԷՆՆԱՅԻ ՄԷՋ ՅՈՒՆՏԵՍ ԵՆ

Դուանագիտական չընտանեան մէջ
հետզհետէ մտազբաղ կ'երևին ներկայ կա-
ցութիւնէն հետեւելիք կ'ընտանեանց եր-
կուղով և զանոնք կ'ընտանեան հետեւալ
կերպով.

1. Ակադմիոյ հարցը. ուր իտալիա
կուգէ Սուտրիան միջ զինուորական մի-
ջամտութեան մը և սահմանադրական
կարգն ու սարքին հաստատուած և հա-
րուաւոր, սահմաններու գծումը:

2. Հելլենո-պուլկար և պուլկար-
սերպ անհամաձայնութիւնները: Որքան
երկարի հաշտութեան կնքումը, այնքան
պալքանեան զանազան կառավարութեանց
չլազրկութիւնը կ'ապաւրէ մտքերը:

Իրաւ է որ կառավարութիւնները և
կիսապաշտօն օրկանները կ'ընտան ան-
համաձայնութեան դէմ բողոքել և բարե-
կամեցողութիւն մը ցոյց կուտան, բայց չի
պիտի կրնան ժողովրդային հոսանքին դէմ
դնել և առաջապահ զօրքերն կ'ազդուին
անկախ թերթերու բացած պայքարէն:

3. Թուրքիոյ ընթացքն որմէ կ'երկն-
չին, մինչև իր ստորագրելն որ կուշացնէ,
արդէն ընդունուած ինչ ինչ կ'ետեւրէ վը-
րայ յամենալով: Նոյնպէս կ'կարծուի թէ
կրնայ Եգէականի կղզիներու մասին ե-

րաշխաւորութիւններ պահանջել մասնաւոր
Տարտանէի և Փոքր - Ասիոյ մօտ գըտ-
նուածներու համար:

Թրքական պահանջումներն պիտի ու-
շացնեն և կ'ընտանեան այնքան փափա-
քուած հաշտութեան կնքումը:

ՄԱՀԱԳՈՅԺ ՄԻՍԱՔ ԷՖ. ԳՈՉՈՒՆԵԱՆԻ (ՔԱՍԻՄ)

Խորին ցաւով կ'իմանանք մահը մեր
յարգելի պաշտօնակից «Ժամանակ» թեր-
թի հիմնադիր Միսաք էֆ. Գոչունեանի և
«Արեւելեան Մամուլ» երթմնի փնտռուած
աշխատակից Բասմիի, Հանգուցեալ թնիկ
կիրենցի էր. իր նախնական ուսումը
առած իր բնավայրին մէջ. նախապէս
մտած առևտրական ասպարէզի մէջ և ա-
պա առևտրական գործով Պօլսոյ հաստա-
տուած միւնիոն ժամանակ աշխատակցելով
ազգային թերթերու: Բասմի երկար ա-
տեն վարելու եղած է «Մանգուլի» էֆ-
քեարի, ուրկէ վերջ իր պատասխանա-
տուութեան տակ հրատարակած է իր
«Ժամանակ» օրաթերթը որ կարճ ժամա-
նակուան ընթացքին մէջ այնքան մեծ ըն-
դունելութիւն գտած է Ազգ. օրաթերթե-
րու շարքին մէջ իր բունուած թերթ, իր
հրատարակչին կարող և յամառ աշխատող
մը ըլլալուն շնորհիւ: Մեծագէտ ընդունե-
լութիւն գտած են իր ազգային, ընկերա-
կան ու հասարակական խնդիրներու շուրջ
գրուած յօդուածները և ստուարաթիւ
վէպերը: Գոչունեան Ազգ. երեսփոխան
էր Կիրենցի և Մանգուլի վիճակին և
վերջերս լիարդի հիւանդութեան ենթա-
կուելով իր մահկանացուն կնքած է 58
տարեկան հասակին մէջ:

«Արեւելեան Մամուլ» երթմնի աշխա-
տակցին այս տխուր մահը մեզ կը փո-
խադրէ յանկուծ դէպի 1900 թուականը,
ուր Բասմի «Մամուլեան Երթմնի»
առթիւ «Բասմի առ Եանուր» վերտա-
նութեամբ ոսկեգօծ արծաթեայ ընտիր
բաժակ մը կը զրկէր իր առևտրատէսայ
իր յարգանքին:

Խնքադրութիւնս իր խորին ցաւակ-
ցութիւնները կը յայտնէ անոր բոլոր պա-
րագանքներուն:

ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՆՑՈՒՂԱՐԶ

ԻԶՄԻՐ

Վաղը Կիրակի Առաջնորդ Ս. Հայրը
հանդերձեալ է Ս. Պատարագ մատուցա-
նել Հիւանդանոցի Ս. Լուսաւորիչ մատ-
րան մէջ Գօնիարի Առաջնորդ ողբացեալ
Գեր. Տ. Թաթուլ Մ. Վ. Դուրեանի հոգ-
ւոյն, անոր մահուան քառասունքին առ-
թիւ: Պատարագի երգեցողութիւնք պիտի
կատարուին քաղցրածայն դպրաց կողմէ:

Ասիկա աղայեցաւ: Հարուածը սրտէն
ընդունած էր:

Դանի մը բառեր թոթովեց, և բոլո-
րովին ապաւ, սրտաբեկ, հրաժեշտ առաւ
մարաշխտէն և իր որդւոյն միացաւ:

— Պ. մարաշխտին խօսեցայ, ըսաւ
ան:

— Ահ, ... Եւ ըսի՞ք անոր:

— Իրեն հարցուցի թէ Լօիզը որուն
կնութեան տալ կը խորհէր: Ինքզինքը
լաւ բռնէ, ասպետ: Վէրքի մը մէջ տաք
հրկաթը աւելի կազդէ քան սպեղանին,
փոքրիկը երբէք չպիտի ունենաս: Ասիկա
Մարմանսի կոմսի մը սահմանուած է:

— Ահ, ըսաւ դարձեալ ասպետ ա-
ռանց տօգուելու: Եւ կը ճանչնա՞ք այս
մարդը: Բայց ինչ կարեւորութիւնն ունի,
վերջապէս ...

— Մարմանսին կը ճանչնամ, ըսաւ ծեր
Բարտաեան: Գեղեցիկ կուսութիւն մըն
է: Մօնօթանսի կարուածներուն մէջ
փակուած, ջախջախուած էր, և միայն
խեղճ մաս մը կը մնար Բիւնի ընտանիքին
մինչև որ սպարապետը, տիրացաւ: Ան
տարակոյս կուսութիւնը վերակազմուած է,
քանի որ գիւղ գնած է կոսմ մակդիր ունե-
նալու համար: Դալով Նոյն ինք մարդուն,
չեմ ճանչնար զինք:

Օաւարտ Ս. Պատարագի հանդիսաւոր հո-
գեհանգիստ պիտի կատարուի: Տարաբող-
հանգուցելոյն համակիր և բարեկամք և
համայն բարեպաշտ ժողովուրդը կը հա-
ւերուի ներկայ գտնուել սոյն հանդիսաւոր
արարողութեանց:

— Նախընթաց օր Հոգատար Որբանո-
ցի Տիկնանց Խնամակալութիւնը մասնա-
ւոր նիստ գումարեց նախագահութեամբ
Առաջնորդ Ս. Հօր: Ներկայ էին Ազն.
Տիկնայք Բ. Ս. Սպարթալը, Զ. Ծաղիկ.
Կան, Ա. Տէր Արիստակէսեան և Օրդք.
Մ. Պողոսեան, Թ. Պանճեան և Մ. Շա-
հում: Խորհրդակցութեանց առարկայ է.
ղաւ գլխաւորաբար Որբանոցը ալուր փո-
խադրելու և արհեստանոցի վերածելու ա-
մենակարեւոր և անյետաձգելի խնդիրը:
Եւ նկատելով որ առաջին խնդիրը Որբա-
նոցի ալուր փոխադրութիւնն է, ուրկէ
ետք միայն հնար պիտի ըլլայ լրջօրէն և
գործնականապէս զբաղել արհեստանոցի
խնդրով, այս մասին թեր ու դէմ կար-
ծիքներէ վերջ, յարմարագոյն դատուեցաւ
Որբանոցը փոխադրել Ազն. Տիկն Մ.
Պալեօզի Հայնոցը Սօսք - Չէյնէ ունեցած
տունը: Այս մասին կը տեղեկանանք թէ
Ազն. Տիկն Մ. Պալեօզ արդէն իսկ տա-
մադրութիւն յայտնած է և շատ հաւանա-
կան է որ ի վերջոյ այդ տունն ալ Ազգի
նուիրէ: Տունը այժմ վարձուած է և Որ-
բանոցի Խնամակալութիւնը պիտի խնդրէ
վարձակալէն որ մինչև Սեպտ. հաճի այ-
լուր փոխադրուի, որով գործը մեծագէտ
դիւրացած պիտի ըլլայ:

— Ուրբաթ առաւօտ տեղի ունեցան
Կրթ. Մանկապարտէի Գ. Ուսարանի
հարցաքննութիւնք, ներկայ էին Առաջ-
նորդ Ս. Հայրը, Մեսրոպ էֆ. Նուպար-
եան, Տիկնայք Տօքթ. Թօփալեան, Մ.
Պէլլեան, Թ. Տէտեան, Օրդք. Հ.
Հովեան, Ա. Խօրասանեան, Ն. Տիպէր
և այլն, նոյնպէս բազմաթիւ ծնողներ:
Տղայք յաջող պատասխաններ տուին ե-
ղած հարցմանց և մասնաւոր մեծագէտ
գոհացուցիչ էր ֆրանսերէնի քննութիւնը,
որու ուսուցչուհի Օր. Լ. Մաթիլեանը
ջերմապէս շնորհաւորեցին Առաջնորդ Ս.
Հայրը և Նուպարեան էֆ.:

— Երեսփոխանական ընտրութիւնք
որոշուած ըլլալով կատարել Մայիս 26ի
Կիրակի օրը, արդէն իսկ յայտարարու-
թիւնք տպագրուած և ցրուուած են ժո-
ղովրդեան: Հետորդներու այբեանկան
ցուցակներն ալ պատրաստուած են և իզ-
միրի, Գօրտէլիօի և Գարաթաշի եկեղեցի-
եաց բակը պիտի կախուին ի տես ժողո-
վրդեան, որպէսզի զիտողութիւն ունե-
ցողք իրենց զիտողութիւնը ներկայացնեն
Առաջնորդարան մինչև յառաջիկայ Ուր-
բաթ օր: Մայիս 24, ուրկէ վերջ ունէ
զիտողութիւն բացարձակապէս անխել
պիտի ըլլայ: Այս անգամ ընտրական գոր-
ծողութեանց անձամբ պիտի նախագահէ
Առաջնորդ Ս. Հայրը, առիթ չի տրուելու
համար ունէ անտեղութեան: Յառաջիկայ
Շաբաթ պիտի ներկայացնենք իշխիւր
բանիմաց դասակարգին երեսփոխանական
թեկնածուներու ցանկը:

— Կարեւորութիւն չունի, ըսաւ հա-
ղարտօրէն ասպետը:

Դանի մը վայրկեան լուծութիւն տիրեց,
որու միջոցին ծեր Բարտաեան կատարու-
թեամբ սենեակը չափեց, մինչ ասպետը
ժպտելով զայն կը զիտէր իր ստուգիկ
կերպարանքով:

— Կ'սքանչանամ հանդարտութեանդ
վրայ, գոռաց վերջապէս արկածախնդիրը:
Ինչպէ՞ս: Այսպէս կը վարուին քեզ հետ
... Եւ վեր չես ցատկօ՞ր:

— Բայց, հայր իմ, ինչպէ՞ս կուգէ՞ որ
վարուին: Մարաշխտը, մատուցած քա-
նի մը փոքր ծառայութեանցս համար,
վայելչալուք հիւրասիրութիւն մը կընծա-
յէ ինձ: Դիտէ՞ք թէ հոս ուր կը գըտ-
նուի՞ք:

— Բու յարկաբաժնիդ մէջ, կարծեմ:
— Անշուշտ: Էհ, լաւ, այս սենեակը
հայր իմ, այն է որ Հանրի Բ. Թագաւո-
րին տրուեցաւ երբ սպարապետին այն-
լուծեան եկաւ: Անկից ի վեր, ոչ ոք
պառկեցաւ այս անկողնին մէջ: Ինչ պա-
տիւ, պարոն, ինձ նման մուրացիկի մը
համար որ պանդուկէ պանդուկ զեքերեցաւ
և յաճախ բաց օդին պառկեցաւ:
Ապաւտին ժպտող կը սատկանար: Իր
փորուքը կը ցցուէր:

“ԳԱՏԵՆՈՒ” ԺՅՓՓՈՆԸ [15]

ՄԻՇԷԼ ԶԷՎԱՐՔՈ

ԲԱՐՏԱՆԵՆԵՐԸ

ԱՐՈՅ ԴԻՅԱԶՆԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Պ.
ԹԱԳԱՒՈՐԻՆ ՀՐԱՄԱՆԱԻ
— Սիրուն զաւակ, ըսաւ անիկա, և
որքան ուրախ պէտք է ըլլաք զայն գըտ-
նելով, իշխան:
— Այո՛, պարոն: Ուրախ, չափազանց
ուրախ:
— Երանի թէ, բացազանց ծեր ա-
ղուէնը իրեն արժանի ամուսին մը գըտ-
նէիք: Բայց կը կասկածիմ որ գոյութիւն
ունենայ մարդ մը որ այսքան կատարեալ
գեղեցկութեան արժանի ըլլայ տիրե-
լու...:

— Սակայն այդ մարդը, գոյութիւն
ունի, ըսաւ պարզապէս մարաշխտը:
Ծեր հնարագէտը սարսռաց... բաբէ՛,
մտածեց ան, միթէ ասպետը իրաւունք
պիտի ունենայ:
— Կը ճանչնամ, չարունակեց մարա-

շախտը, տարօրինակ մարդ մը որ կը
ներկայացնէ քաջութեան և նըբամուռ-
ութեան կատարեալ տիպար մը: Ինչ որ իր
մասին ինձ պատմեցին, ինչ որ ես իմա-
ցայ, կը նկատեմ զայն իբր վաղեմի աս-
պետ մը, բարի Շարլըմայն կայսեր ժո-
մանակէն մնացած: Այս մարդուն է որ,
իմ սիրելի պարոն Բարտաեան, կը յատ-
կացնեմ իմ աղջկայ: Ոչ ոք աւելի արժանի
պիտի ըլլայ այսպիսի գանձի մը տիրե-
լու...:

— Ներեցէք իմ համարձակութեանս,
իշխան, բայց այն դիմագիծը որ զծեցիք
այնքան գեղեցիկ է, որ բոլոր փափաք
կըգամ այդպիսի մարդ մը ճանչնալ: Շատ
անգաղտնապահ պիտի ըլլամ ի՞նչ իր
անունը հարցնեմ:

— Երբեք: Ձեզ և ձեր որդւոյն այնպի-
սի սպարապետութիւններ ունիմ, որ չեմ
ուզեր ոչինչ պահել իմ վշտիդ և իմ
ուրախութիւններէս: Պիտի տեսնէք զայն,
պարոն, որովհետեւ կը յուսամ որ Լօիզի
ամուսնութեան ներկայ պիտի ըլլաք...

— Եւ կը կոչուի, հարցուց Բարտաեան
իր մօրուքը խաճնելով:
— Մարմանսի կոմսը, պատասխանեց
մարաշխտը իր նայուածքը ծեր հնարա-
գէտին վրայ յառելով:

10

NATIONAL UNION SOCIETY LTD

ՈՐՈՒ ԳՈՐԾԸ ՓՈԽԱՆՑՈՒԱԾ ՈՒ ԵՐԱՇԽԱՌՈՒԱԾ Է

PHOENIX ASSURANCE COMPANY LTD

ՀԱՍՏԱՏՈՒԱԾ ԼՕՆՏՈՆԻ ՄԷՔ 1782 ԻՆ

Հնկերոշքեան ընդհանուր դրամագրոշխար

պահետ, Գոյքերի կէն. աշխի է քան

Վաւարած է միկնէւ աշխար վիստակերոշ հասար աշխի քան

Այս հասարածանօր ընկերոշքիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դեմ շէնքեր, ապրանք, կարասի, գործարաններ, կէն. նպատաւոր աշխատանքներով:

Ազգ. Ոսկի

15.000.000

88.000.000

ԾՈՎԱՅԻՆ ՃԻԻՂ

LIVERPOOL 11 DALE ST

PHOENIX OF LONDON

Այս ընկերոշքիւնը կ'ապահովագրէ նոյնպէս ամեն տեսակ ապրանքներ, ընդդէմ ծովային արկածներու:

Լիազօր ներկայացուցիչ Իզմիրի

Լ. ԵՒ Լ. ՎԱՐՊԵՏԵԱՆ

ՌԱՍԱԿ ԵՄԱՋԱՐԷԹ ՊԱՐԹԻՆԻՆ 33, 25, 37

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ ՏԻԳՐԱՆ Գ. ՆԻԳՕԹԵԱՆ

ՖՐԱՆԿԱՅ ԹԱՂ Թ. 38 - ԻՋՄԻՐ

Ստացած ենք գարնանային եղանակի նորածնութեանց այլ և այլ ապրանքներու ճոխ մթերք մը որոնք պիտի ծախուին աժան ու անմրցելի գիններով:

Ուշադրութիւն

Ամառուան քաշ-բուսիւններ, քրուկայէ թիւսօրէ և Շարմէօղէ պատրաստուած որոնք կրնան գոհացնել է'ն նրբաւաշակները, սկսած են վաճառուիլ խիստ գիւրամատչելի գիններով:

Փութացէք ԱՌԻԹԵՆ Օգոստի

125-105

Զիթապտուղի Անխարդախ Իւղ

ԲԵՐԻՆ ՀԱՄԸ ԳԻՏՅՈՂՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ՍՏԱՄՈՒՍԵՆԻՆ ԱՌՈՂՋ ՊԱՇԵՆ ՈՒՋՈՂՆԵՐՈՒՆ

Իզմիրիք որ ամեն բանի մէջ փափկանաչակ և բժախղիւր են, ցաւ խտրու պարտինք ըսել թէ իրենց առողջութեան մասին անհոգ են, բացառութիւնները միշտ յարգելով, բնաւ կերած իւղերնուն ուշադրութիւն չեն ընել, կարգ մը ծախուած բամպակի և պիստակի իւղերով խարդախուած ձէթ գործածելով իրենց ամեն թանկագին գոհարը, առողջութիւնը, վրայ կուտան, ամեն նշակաւոր բժիշկները իսկ Այվալըքի ընտիր իւղը կը յանձնարարեն ձկան իւղի տեղ գործածել իրենց կազմակերպ և բոլոր հիւանդութեանց միակ դարման, որքան ուրեմն պէտք է առանձին պիտոյից համար այդ իւղը գործածել քան վատառողջ և խարդախալ իւղերը, փորձեցէք անգամ մը և ինքնին պիտի գնահատէք իր առաւելութիւնները: Գործածեցէք զայն նոյն իսկ խժոքեղէններու և այլ տեսակիներուն մէջ որք չուժայի իւղով կը պատրաստենք ցարդ:

Փնտռեցէք Ազգ. Հիւանդանոցի ետև Ազնաւորեան փողոց Թիւ 7,

ՍԱՐԳԻՍ ԹՈՐՈՍԵԱՆԻ ԽՈՒՆԸ:

125-73

Ռ Օ Ս Ի Ա

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Սրբոցնայ վիկ. Կայսեր 1911 Մարտ 20 Թուական հրամանագրով

Կ Ե Դ Ր Ո Ն Ա Տ Ե Ղ Ի

ԲԵԳԵՐՍՈՒԹԻՒՆ ՄԱՍՆԱՌՈՐ ՇԵՆՔԻՆ ՄԷՔ

Աւերոյցովիւ վճարուած ընկերութեան դրամագրոշխար Ըր. 13.000.000

Երաշխաւորութեան գումար » 231.840.000

Ապահովագր. վճարուած վնասուց հաշուցում եւ դրձկիս. » 774.867.000

1911 ին գանձուած քոխ եւ տկոս » 124.086.000

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԽԻՍՏ ՆՊԱՍՏԱՌ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ

Կ'ապահովագրէ հրդեհի ու փոխադրութեանց վտանգներու դէմ.

Կ'ապահովագրէ կեանքի վրայ և ամէն տեսակ արկածներու դէմ.

Կ'ապահովագրէ երկաթուղիի և շողեհաւի արկածներու դէմ.

Կ'ապահովագրէ ապակիներու կոտորուելուն դէմ.

Ամէն տեսակ տեղեկութեանց համար դիմել՝ ընդհանուր գործակալութեան

ԹՐՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ԳՈՒԶԻՆՈՐՈՂ Րատած եռաւուս — ԻՋՄԻՐ

ROYAL EXCHANGE ASSURANCE

ՌՈՅԱԼ ԷՔՉԵՆՃ

ՀՐԴԵՂԻ ԵՒ ԿԵՆԱՅ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Հիմնադր. 1790 թ. Ի ԼՈՆԴՈՆ

Գոյք ընկերութեան

Ա. Ո. 5.000.000

Վճարեալ Ապահովագրեալներու:

» 42.000.000

ՀՐԴԵՂԻ ՃԻԻՂ. — Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ հրդեհի դէմ և ամեն կրկալուածք, կարասիք, ապարանք, նպատաւոր պայմաններով:

ԿԵՆԱՅԻ ՃԻԻՂ. — Ընկերութիւնը նպատաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ ամբողջ կեանքի տեղեկութեան վրայ: Խառն ապահովագրութիւնք, Ընկերութեան ապահովագրութիւն են. և Աւելի մանրամասնութեանց համար դիմել:

Կ. Ո. ՈՍԿԱՆԵԱՆԻ
Քննիչ պատուիրակ

Ս. ՌԻԹՅՈՒՆ ԵՒ ԸՆԿ.
Ընդհ. Գործակալ

ԼԸ ՏԱՆԻԻՊ Ա ՎԻԵՆ

ԱՒՍՏ. ԿԱՅՍ. ԹԱԳ. ԱՌԱՋՆԱՇՆՈՐԴԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՈՒՍՏԱՆԻ ԸՆԿ. Հաստատու 1867 ին

ՈՐՈՇԱՆ

Առաջնայատուկ ձեռնարկ կայս. եւ Թագ. կառավ. հսկողութեամբ

ՎՈՐԱՐԱՐԱՐ

Ճայտը իր Ապահովագրեալներուն վճարած է	250.000.000 ֆր.
Պահեստ ապահովուած	50.000.000 »
Արժէք իր կալուածաց	1.000.000 »
Դրամագլ. ամբողջական	3.000.000 »
Պահեստ կեանքի ճիւղին	35.000.000 »

ՎՈՐԱՐԱՐԱՐ

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ: — Եւ ամեն վրայ ամեն տեսակ պայմաններով.

Որոշ պայմանաւորումով կամ հատուկ ձեռքով:

անկարողութեան պարագային:

Խառն ապահովագրութիւնք. 3% ապահովեալ յաւելումով:

Օժիտի եւ խնայողական ապահովագրութիւնք:

ՈՐՈՇԱՆ

Բոլորն ապահովանքն ամեն նորագոյններն են և ամեն առատածեւն:

Տեղեկութեանց համար դիմել ընդհ. գործակալներու:

ԳՈՒԶՈՒՄՃԵԱՆ ԵՒ ԱՆԻԹԷՋ

Քիւլիս Գուգու օղու խան

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆՔ

Ք Ա Մ Է Լ Ի Ա Ի

(ՆԱԽՈՐԴ. ԱՄԱՐԻԹԷՆ)

Վաճառատան մէջ կը գտնուին ամեն նաշակի յարմար ապրանքներ: Գարնան ներկայ եղանակին համար, ընդունած ենք մեծաքանակի ապրանքներ պիտի կրնանք գոհացնել ամեն նրբաւաշակները: Գիններու անհամեմատ աժանութիւն, ապրանքներու տոկոսութիւն անմրցելի են Այցեխեցէք անգամ մը ՔԱՄԵԼԻՍԻ Վաճառատունը համար:

ՏԵՐՈՒՆԻԹԻՒՆ